

Asia: VN/18153/2021

Lausuntopyyntö koskien Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan valtion maalle perustettavia luonnonsuojelualueita

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hailuodon riistanhoitoyhdistyksen lausunto Hailuotoon perustettavista uusien luonnonsuojelualueiden asetusluonnoksesta

Vastaanottaja: Ympäristöministeriö

Viite: Diaarinumero VN/18153/2021

Yleistä

Kiitämme mahdollisuudesta antaa Hailuodon riistanhoitoyhdistyksen lausunnon paikallisena metsästysviranomaisena.

Metsästyksellä on erittäin pitkät perinteet ja se on hyvin suosittu harrastus Hailuodossa. Hailuoto on ollut pitkään myös erittäin suosittu kohde vieraspaikkakuntalaisille metsästäjille ja koiraharrastajille.

Kaikki suunnitellut luonnonsuojelualueet ovat metsästäjien aktiivisessa hirven ja pienriistan metsästyskäytössä, lisäksi merellä sijaitsevalla alueella on metsästetty hylkeitä. Metsästyksen ja alueiden muun käytön yhteistyö on ollut hyvää, eikä riistanhoitoyhdistykselle ole välittynyt tietoa

ristiriitatilanteista. Asetusluonnos sisältää paljon rajouksia olemassa oleviin metsästysoikeuksiin hirven, pienriistan ja hylkeen metsästykseen.

Riistanhoitoyhdistyksen yhtenä tehtävänä on metsästyksenvalvonta. Hailuodossa maapalstat ovat kapeita ja monimuotoisia, kooltaan pieniä. Asetuksen rajoitukset ja kiellot vaikeuttavat metsästyksenvalvontaa suojelualueilla ja niiden ympäristössä.

Luonnonsuojelualueet

Luonnonsuojelualueet koskevat Hailuodon Rhy:n alueella 5 701 ha pinta-alaa.

Asetuksen rajoitusehdotus (asetuksessa sallitut metsästettävät lajit ja mahdolliset poikkeus aikarajat):

Hirvi

Metsäjänis, rusakko

Kettu, Supikoira, Minkki 20.10 -30.3

Metso, teeri vain Hanhisjärvensuon osalla

Hirven metsästys

Hirven metsästyksen osalta esitys sisältää luonnonsuojelualueella hirvenmetsästysoikeuden. Oikeuden tulee sallia metsästyksen kaikki muodot (ml koirametsästys) ja hirven ampumisen suojelualueella sekä koirien koulutuksen ja koetoiminnan (20.8–31.12). Hirven metsästys edellyttää yhtenäisen metsästysalueen. Laaja hirvenmetsästysoikeus mahdollistaa hirvikannan säätelyn tehokkaasti myös suojelualueella ja yhtenäisen metsästysalueen muodostumisen myötä myös suojelualueen ulkopuolisilla alueilla.

Metsäkanalintujen metsästys

Metsäkanalintujen kannan kestävydestä huolehditaan monilla eri keinoilla metsästysseuran toimesta. Käytössä on kieltoja ja saalisrajoituksia. Rhyn alueella on kolme riistakolmiota, joiden tulosten perusteella on rajoitettu metsästystä tarvittaessa rauhoituksilla ja kiintiöillä. Lisäksi Suomen riistakeskus säätelee metsäkanalintujen metsästysaikoja riistakolmiolaskentatulosten pohjalta, jotta lintukannat säilyvät elinvoimaisina. Alueet soveltuvat sijaintinsa, muun käytön ja ympäristönsä/ominaispiirteiden puolesta hyvin kiväärillä tapahtuvaan latvalinnustukseen, jota voidaan toteuttaa alueilla turvallisesti.

Asetusluonnoksessa mainitut SPA-alueet ja niille suunniteltu metsäkanalintujen metsästyksen kieltäminen ei ole tarpeellista ja se poikkeaa Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella perustettujen luonnonsuojelualueiden asetuksessa (644/2017) noudatetusta linjauksesta.

Valtioneuvoston Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelualueiden perustamisen asetusluonnoksen muistioloonnoksessa todetaan, että perustettavien luonnonsuojelualueiden metsästystä koskevat linjaukset on sovitettu noudattamaan Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella perustettujen luonnonsuojelualueiden asetuksessa (644/2017) noudatettuja ratkaisuja, koska maantieteellisesti perustettavat suojelualueet ovat hyvin lähellä perustettuja suojelualueita ja luonteeltaan samantyyppisiä. Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella perustettujen luonnonsuojelualueiden asetusmuistiossa on tuotu esiin, että asetuksella on pyritty sovittamaan yhteen alueella olevien Natura 2000 lintudirektiivin mukaisten erityissuojelualueiden suojeluarvojen turvaamistavoitteet alueella tapahtuvan metsästyksen kanssa. Esimerkiksi kanalintujen metsästys on valtioneuvoston asetuksella säädetty mahdolliseksi useammalla lintudirektiivin mukaisella erityisalueella, joilla on merkitystä muutonaikaisena levähdys- ja ruokailualueena, vesilintujen pääasiallisen muuttoajan jälkeen 20.9. alkaen.

Vesilinnut

Asetusluonnoksessa vesilintujen metsästys olisi kielletty. Pohjois-Pohjanmaan eteläosiin 2017 valtioneuvoston asetuksella perustettujen asetuksessa (644/2017) sallittiin sinisorsan, tavin ja telkän metsästys joillain alueilla, joissa vesilinnustuksella on ollut merkitystä. Runsaaslukuisimpia sorsalintujamme pesii alueella runsaasti ja niitä myös metsästetään aktiivisesti. Vesilintujen metsästys tulee sallia suojelualueella.

Metsäjänis ja rusakko

Metsästysseura rajoittaa kiintiöillä ja rauhoitusalueilla metsäjäniksen ja rusakon metsästystä kannan ollessa alhainen.

Metsäjäniksen ja rusakon metsästys tulee sallia.

Hylkeenmetsästys

Asetusluonnoksessa hylkeenmetsästys olisi kielletty. Alueella on erittäin runsas hyljekanta ja sitä on pystyttävä tarpeen vaatiessa tehokkaasti harventamaan.

Hylkeenmetsästys tulee sallia.

Pienpetojen ja haitallisten vieraslajien metsästys sekä niiden ajankohdat

Riista ym lintujen pesinnän, poikuetuoton positiivisen kehityksen kannalta tulee pienpetojen (kettu, näättä) ja haitallisten vieraslajien (supikoira, minkki) metsästys sallia myös perustettavilla alueilla.

Tehokkaasti metsästyksen takaamiseksi, lajien metsästys tulisi olla sallittua riistakeskuksen asettamilla aikarajauksilla. Ketun metsästys tulisi olla sallittua 1.8–14.4 ja näädän metsästys 1.8–31.3. Haitallisten vieraslajien (minkki ja supikoira) metsästys tulisi olla sallittua läpi vuoden.

Pienpetojen ja haitallisten vieraslajien metsästys on alueella tapahtuvaa parasta riistan/luonnonhoitoa ja sen ylläpitämiseksi kynnys metsästykseseen tulee olla mahdollisimman matala. Haitallisten vieraslajien metsästyksessä tulee pystyä hyödyntämään riistakameroita ym. teknisiä apuvälineitä. Poikkeuslupa menettelyllä kynnys pienpeto metsästykselle kasvaa ja rajoitus on paikallistasolta katsottuna hyvin erikoinen ja ristiriitainen esitys tässä asia kokonaisuudessa. Lisäksi huomioitava, että pienriistan metsästysoikeus motivoi ihmisiä pienpetojen ja haitallisten vieraslajien metsästykseseen.

Haittalinnut

Haittalintujen metsästys tulee sallia tulevilla suojelualueilla sillä niiden metsästys on erittäin tärkeää luonnonsuojelu- ja riistanhoitotyötä.

Valkohäntäpeura, villisika, kanadanmajava ja suurpedot

Hailuodossa yllämainitut eläinlajit eivät ole vielä ongelma, mutta muutto mantereelta on tulevaisuudessa mahdollinen joten niidenkin metsästys tulee sallia tulevaisuudessa.

Koirien koulutus ja koetoiminta

Alueita on käytetty erilaisiin metsästyskoirien (hervikoirat, ajokoirat, seisovat kanakoirat ja haukkuvat lintukoirat) koulutus ja koetoimintaan (hirvi- ja ajokoira kokeisiin, vesi - ja jälkityökokeita, kanakoirien erikoiskokeita) sekä myös pelastuskoirien koulutukseen.

Koirien koulutus ja koetoiminta tulee sallia jatkossakin kaikilla alueilla.

Luonnonhoitotyöt ja tekniset apuvälineet

Erilaiset riistan- ja luonnonhoitotyöt tulisi sallia luonnonsuojelu alueilla myös jatkossa Esimerkiksi vesilintujen pönttöjen ja muiden pesälaitteiden rakentaminen, vieminen maastoon ja huoltaminen tulee sallia. Nuolukivien vieminen olemassa oleville paikoille tulisi olla mahdollista sekä teknisten apuvälineiden kuten riistakameroiden tai ”loukkuvahtien” käyttö pienpetojen ja haitallisten vieraslajien metsästyksessä.

Moottoriajoneuvoilla liikkuminen

Tulevilla luonnonsuojelualueilla tulee sallia maastossa riistanhoitotyössä ja metsästyksessä tapahtuva ja sen vaatima ajoneuvojen käyttö metsästyslain ja asetuksen mukaan.

Asetuksen vaikutukset Rhy:n alueen metsästysseuraan, metsästäjiin ja maanomistajiin.

Jos valmisteilla olevalle suojelualueelle tulee asetusluonnoksessa mainittuja metsästysrajoituksia, se vaikuttaa haitallisesti paikallisten ja lupa-aluetta käyttäneiden ihmisten metsästysharrastukseen, mutta myös ympäröivien ja osin suojelualueen sisällä olevien alueiden metsästyskäyttöön. Asetuksen heikennykset kohdistuisivat pääasiassa pienriistan metsästäjiin, eli kärsijöinä ovat suurin osa metsästäjistä.

Riistanhoitoyhdistyksen näkemyksen mukaan metsästys ei haittaa luonnonsuojelualueiden käyttöä tai heikennä niiden suojelu tai muuta arvoa, joten metsästys tulee sallia mahdollisimman laajasti kaikilla alueella. Luonnonsuojelualueiden muu käyttö tai alueiden arvo ei vaarannu metsästyksestä, ja metsästys on hyvin yhteen sovitettavissa muuhun käyttöön.

Hirven ja pienriistan metsästyksellä on iso vaikutus niin paikallisten kuin ulkopaikkakuntalaistenkin luonnossa liikkumiseen. Metsästysharrastuksella on kansan terveyttä parantava vaikutus, jota ei tulisi rajoittaa. Lisäksi metsästäjiä ja seuroja tulee kohdella tasapuolisesti riippumatta alueen sijainnista maakunnassa tai ajankohdasta, jolloin suojelualue perustetaan.

Hailuodon maa- ja metsätilojen kannalta luonnonsuojelualueiden myötä tulevat rajoitukset metsästyksen ja koiraharrastuksiin ovat ongelmallisia ja kohtuuttomia.

Tilusjako Hailuodossa on pirstaleinen myös uusien luonnonsuojelualueidenosalta. Hailuodossa ja uusilla luonnonsuojelualueilla on paljon palstoja, joiden leveys on jopa alle 20 metriä. Pirstaleisuus vaikeuttaa huomattavasti etenkin koirilla tapahtuvaa metsästystä sekä koiraharrastusta tulevilla luonnon suojelu alueilla ja myös niiden välittömässä läheisyydessä sijaitsevilla kiinteistöillä. Tästä johtuen luonnonsuojelumääräysten vuoksi metsästyksen ja koiraharrastusten ulkopuolelle jäävät alueet ovat käytännössä paljon suurempia kuin varsinaiset luonnonsuojelualueet.

ELYn tulkinnan mukaan koiraharrastustoiminta rinnastetaan metsästykseseen. Metsästysrajoitusten lisäksi tulkinta aiheuttaa myös koiraharrastustoiminnan hiipumisen laajoissa osissa Hailuotoa.

Luonnonsuojelualueiden määräykset metsästyksen ja koiraharrastusten suhteen Hailuodossa ovat luonnon, metsästäjien ja koiraharrastajien suhteen kohtuuttomia, ja ne tulisivat sallia poikkeusmääräyksiä mm. kansallisessakin mittakaavassa poikkeuksellisesta tilusjaosta johtuen.

Lausuntoon liittyvät lisätiedot ja mahdolliset yhteydenotot osoitetaan Hailuodon rhy:n puheenjohtajalle.

Tämä lausunto on käsitelty ja hyväksytty Hailuodon Riistanhoitoyhdistyksen hallituksen kokouksessa 9.12.2021.

Hailuodon Riistanhoitoyhdistyksen hallituksen puolesta kunnioittaen

9.12. 2021

Timo Tero

Hailuodon riistanhoitoyhdistys

Puheenjohtaja

Tero Timo
Hailuodon riistanhoitoyhdistys